

prudentiae sit. Summus in utroque error. Qui enim justum
 judicat injustum, injustum vero justum, execrabilis erit apud
 Deum. Ut quid abundant justitiae imprudenti?¹) Salomon ait.
 Neque iterum prudentia, sine justitia est. Pietas enim in
 Deum initium intellectus. Quo advertimus illud ab hujus
 saeculi translatum magis, quam inventum sapientibus, quia
 pietas fundamentum est omnium virtutum. Justitiae autem
 pietas est prima in Deum, secunda in patriam, tertia in
 parentes, item in omnes: quae et ipsa secundum naturae
 est magisterium. Siquidem ab ineunte aetate ubi primum
 sensus infundi coeperit, vitam amamus tanquam Dei munus,
 patriam parentesque diligimus, deinde aequales quibus sociari
 cupimus. Hinc charitas nascitur, quae alios sibi praefert,
 non quaerens quae sua sunt, in quibus est principatus
 justitiae. Omnibus quoque animantibus innascitur primum
 salutem tueri, cavere quae noceant, expetere quae prosint:
 ut pastum, ut latibula, quibus se a periculo, imbribus, sole
 defendant, quod est prudentiae. Succedit quoque ut omnium
 genera animantium congregabilia natura sint: primo generis
 sui ac formae consortibus, tum etiam caeteris: ut videmus
 boves armentis, equos gregibus et maxime pares paribus
 delectari: cervos quoque cervis, et plerumque hominibus
 adjungi. Jam de procreandi studio et sobole, vel etiam
 generantium amore, quid loquar, in quo est forma justitiae
 praecipua? Liquet igitur et has, et reliquas cognatas sibi esse
 virtutes. Siquidem et fortitudo, quae vel in bello tuetur a
 barbaris patriam, vel domi defendit infirmos, vel a latro-
 nibus socios, plena sit justitiae: et scire quo consilio defendat
 atque adjuvet, captare etiam temporum et locorum opportu-
 nitates, prudentiae ac modestiae sit: et quum temperantia
 ipsa sine prudentia modum scire non possit, opportunitatem
 noscere, et secundum mensuram reddere, sit justitiae. Et

1) Prov. 17.